

THE KNOWLEDGE

เดอะ โนวเลจ ปีที่ 2 ฉบับที่ 7

ตุลาคม - พฤศจิกายน 2560 ISSN 2539-5882

KNOWLEDGE MANAGEMENT

แจกฟรี

Calendar
Poster

นิตยสารพัฒนาความรู้และความคิดสร้างสรรค์
เพื่อเพิ่มศักยภาพทุนมนุษย์
ผ่านกระบวนการเรียนรู้สาธารณะ

www.okmd.or.th/knowledge/okmd-magazine

e - Book | SUBSCRIBE

click

CONTENTS

03 WORD POWER

การจัดการความรู้ :
จับต้องยาก แต่จัดการได้

06 ONE OF A KIND

Knowledge Management
A-Z

08 THE KNOWLEDGE

จัดการความรู้... สู้ชุมชน

10 DECODE

ถอดรหัสกระบวนการจัดการ
ความรู้ในชุมชนเกษตรกร

12 NEXTPERT

กระตุกสั่นหลัง 4.0

14 DIGITONOMY

รวมมิตรข้อมูลสถิติ
ด้านการเกษตร

16 NEXT

อนาคตของการจัดการ
ความรู้

18 ความรู้กินได้

ผลิตกับกินแก้ปัญหา

19 INSIDE OKMD

OKMD กับ การถ่ายทอดทักษะ
KM สู่ชุมชน

20 5IVE

5 แพลตฟอร์มจัดการ
องค์ความรู้ท้องถิ่นในยุคดิจิทัล

22 WHAT'S GOING ON

กิจกรรมน่าสนใจในแวดวง
การจัดการความรู้

TALK TO ZINE

รู้ทันโลกเทคโนโลยี พลิกธุรกิจ
รับโอกาสใหม่

23 SPECIAL FEATURE

Man of the Match

okmd

Office of Knowledge Management and Development

ที่ปรึกษา

ดร.อิทธิชัย บำรุง

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

บรรณาธิการบริหาร

ดร.ปรีชา ผาติชล

รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ดร.อภิชาติ ประเสริฐ

ผู้อำนวยการสำนักโครงการและจัดการความรู้

ฝ่ายศิลปกรรมและภาพถ่าย

บริษัท โคคุน แอนด์ โค จำกัด

32 ซอยโชคชัย 4 ซอย 84 ถนนโชคชัย 4 แขวงลาดพร้าว

เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 10230

โทรศัพท์ 0 2116 9959 และ 087 718 7324

จัดทำโดย

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

69 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ชั้น 18-19 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน

เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0 2105 6500 โทรสาร 0 2105 6556

อีเมล theknowledge@okmd.or.th

เว็บไซต์ www.okmd.or.th

อนุญาตให้ใช้ได้ตามสัญญาอนุญาต
ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา-ไม่ใช้
เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกัน 3.0
ประเทศไทย

จัดทำขึ้นภายใต้โครงการเผยแพร่กิจกรรมองค์ความรู้โดยสำนักงาน
บริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ
ในการนำองค์ความรู้มาผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์
ด้านการเรียนรู้ ต่ออยู่อย่างยั่งยืน เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจของประเทศ

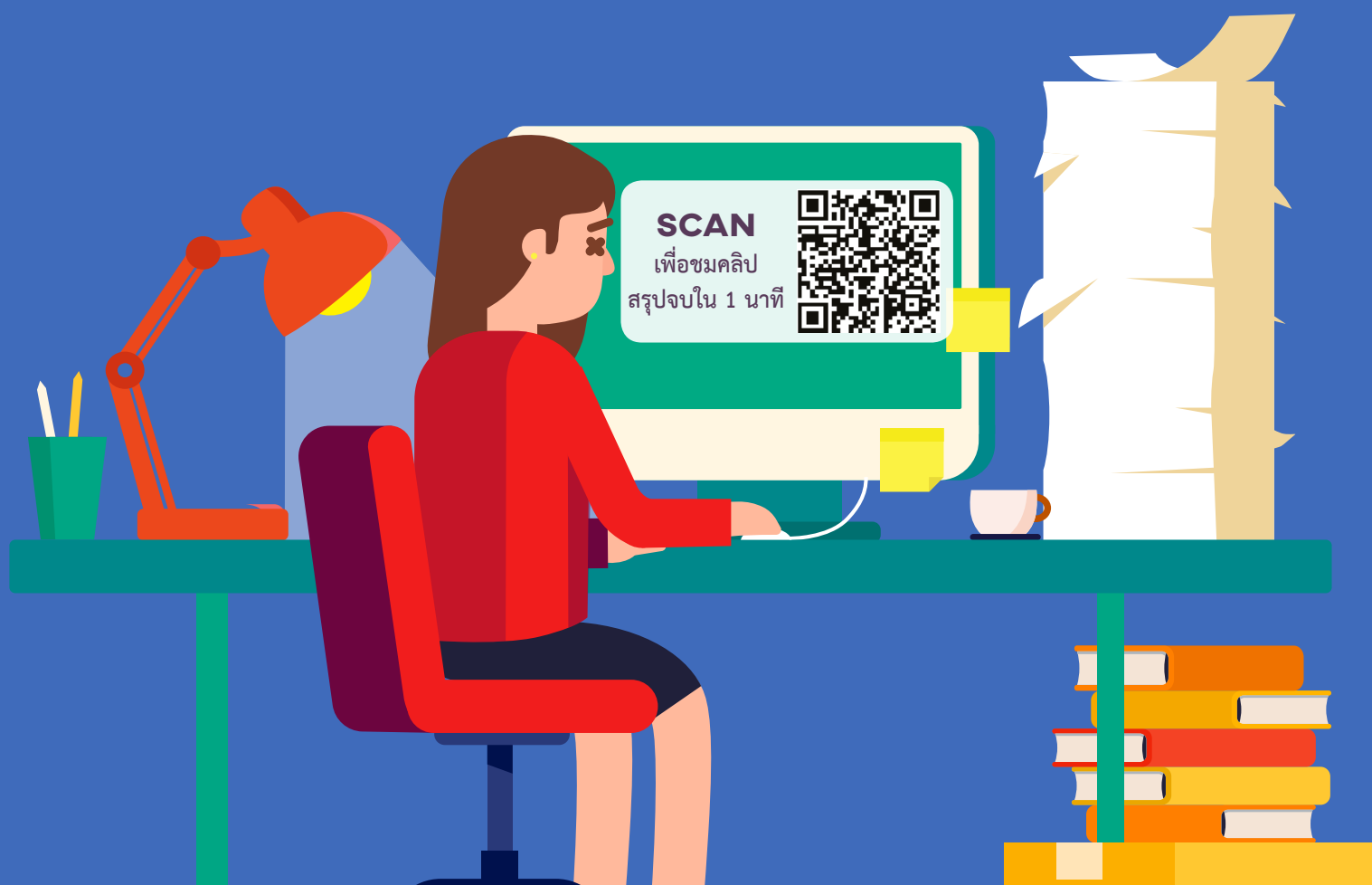
KNOWLEDGE MANAGEMENT

การจัดการความรู้ : จับต้องยาก แต่จัดการได้

“ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด” เป็นสุภาษิตไทยโบราณที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีความรู้แต่ไม่สามารถจัดการกับองค์ความรู้ที่มีอยู่ หรือไม่สามารถดึงความรู้ที่มีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ที่จะทำให้ตนเองอยู่รอดในสังคม เรียกได้ว่าขาดการ “จัดการความรู้” ที่มีประสิทธิภาพ

ในความเป็นจริงการจัดการความรู้มีอยู่คู่สังคมไทยมาช้านาน แต่อาจไม่มีการบัญญัติศัพท์เพื่อเรียกกระบวนการเรียนรู้ที่มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นว่าเป็น “การจัดการความรู้” ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การถ่ายทอดตำรับขนมไทยโบราณ ประเพณี และวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นมาจนถึงปัจจุบัน หากขาดกระบวนการจัดการความรู้แล้ว สิ่งที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือองค์ความรู้ดั้งเดิมของบรรพบุรุษจะสามารถถ่ายทอดและตกทอดมาสู่รุ่นลูก หลาน เหลนได้หรือไม่?

คำว่า “การจัดการความรู้ (Knowledge Management)” มีการรับรู้กันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ในประเทศไทยพร้อมๆ กับคำว่า “เศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy)” และน่าจะพร้อมกับการจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (Office of Knowledge Management and Development: OKMD) ที่มีคำว่า “การจัดการความรู้

(Knowledge Management)” อยู่ในชื่อสำนักงาน นอกจากนี้ตัวชี้วัดเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ยังกำหนดให้การจัดการความรู้เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประเมินผลคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรด้วย โดยพิจารณาจากข้อที่ว่า ส่วนราชการ

มีวิธีการอย่างไรในการรวบรวมและถ่ายทอดความรู้ของบุคลากรรวมถึงการถ่ายทอดความรู้ที่เกี่ยวข้องระหว่างส่วนราชการกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เครือข่ายผู้ส่งมอบพันธมิตร และผู้ให้ความร่วมมือ ไปจนถึงส่วนราชการมีวิธีการอย่างไรในการใช้องค์ความรู้และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนรู้ฝังลึกลงไปในวิถีการปฏิบัติงานของส่วนราชการ เป็นต้น

ความรู้จับต้องยาก?

หากพูดถึงการจัดการทรัพย์สินขององค์กร เช่น เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือเงินสดให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด แก่องค์กร หลายคนสามารถมองเห็นภาพอย่างชัดเจนว่า มีกระบวนการจัดการอย่างไร ในทางกลับกันเมื่อกล่าวถึง “การจัดการความรู้” คนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจที่ถ่องแท้ เนื่องจาก “ความรู้” เป็นสิ่งที่จับต้องยาก อย่างไรก็ตามความรู้ที่เกิดขึ้นในองค์กรถือเป็นทรัพย์สินอันมีค่าอย่างหนึ่งขององค์กร ดังสุภาสิตไทยที่ว่า “มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน” โดยเชื่อกันต่อมาว่าความรู้สามารถสร้างเงินได้ การบริหารธุรกิจปัจจุบันจึงให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ และมีการบรรจุวิชาการจัดการความรู้เป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรบริหารธุรกิจด้วย โดยทั่วไปมีการจัดประเภทของความรู้ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

01 ความรู้แบบชัดแจ้ง [Explicit Knowledge]

เป็นความรู้ที่สามารถนำมาถ่ายทอดได้ชัดเจน
เช่น ความรู้ที่จัดทำเป็นหนังสือ สื่อต่างๆ เป็นต้น

02 ความรู้แฝงหรือความรู้โดยนัย [Tacit Knowledge]

เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ติดอยู่กับตัวคน อาจจะเรียกว่าเป็นทักษะ (Skill) เฉพาะตัวของบุคคลนั้นๆ

นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งประเภทออกเป็นความรู้เฉพาะด้าน เช่น ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ความรู้ด้านกฎหมาย และความรู้ด้านวิศวกรรม เป็นต้น หรือแบ่งเป็นความรู้ส่วนบุคคลและความรู้ขององค์กร ไปจนถึงความรู้ในองค์กรและความรู้นอกองค์กร กล่าวได้ว่าการจัดประเภทของความรู้สามารถทำได้หลากหลายแนวทางขึ้นอยู่กับการนำความรู้ในมุมมองหรือมิติใดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลหรือองค์กร

แม้ว่าความรู้ไม่สามารถมีมูลค่าได้อย่างชัดเจนเหมือนทรัพย์สินทั่วไป แต่ในทางเศรษฐศาสตร์สามารถวัดความรู้ ออกมาเป็นตัวเงินในลักษณะของทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) หรือ ทุนมนุษย์ (Human Capital) ซึ่งเมื่อใช้คำว่า “ทุน” ก็ย่อมสื่อถึงทรัพย์สินอันมีค่าที่แปลงเป็นมูลค่าได้ โดยการแปลงค่าของความรู้ออกมาเป็น “ทรัพย์สินทางปัญญา” ในรูปของสิทธิบัตรหรือลิขสิทธิ์ที่เป็นทรัพย์สินของผู้ที่มีองค์ความรู้ด้านใดด้านหนึ่งที่มีการคิดค้นขึ้นมาเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์ ความรู้จึงเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งที่มีการจัดการได้ และการจัดการความรู้ที่ดีจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

แนวคิด การจัดการความรู้

ในบทความเรื่อง “The Knowledge Management Spectrum - Understanding the KM Landscape” โดย Binney D. (2544) ซึ่งตีพิมพ์ในวารสาร Journal of Knowledge Management สรุปว่า การจัดการความรู้แบ่งได้เป็น 6 ลักษณะ

1. Transactional Knowledge Management

การจัดการความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) เป็นเครื่องมือสนับสนุน เช่น Frequently Asked Questions (FAQs) หรือ คำถามที่พบบ่อย ซึ่งรวบรวมคำถาม/คำตอบที่คาดว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ต้องการรู้ เพื่อให้ผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลสามารถสืบค้นด้วยตัวเอง

2. Analytical Knowledge Management

การสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการวิเคราะห์ข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่เดิมโดยการจัดกลุ่มและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีอยู่เป็นจำนวนมากแล้วสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่ เช่น การวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้าจากประวัติการซื้อสินค้า เพื่อนำมาทำโปรแกรมส่งเสริมการขาย

3. Asset Management

การให้ความสำคัญกับความรู้ในฐานะสินทรัพย์ขององค์กรที่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์และผลตอบแทน เช่น การบริหารสินทรัพย์จากความรู้ในรูปแบบของสิทธิบัตรและลิขสิทธิ์

4. Process Based Knowledge Management

การจัดการความรู้ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากกระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการปรับปรุงคุณภาพการผลิต และการปรับกระบวนการธุรกิจ (Business Process Reengineering)

5. Developmental Knowledge Management

การจัดการความรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ และการพัฒนาบุคลากร เช่น การสร้างชุมชนการเรียนรู้ และการสร้างสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เข้าใจง่าย

6. Innovation and Knowledge Creation

การสร้างความรู้และผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ในเชิงนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาสินค้าและบริการ หรือกระบวนการใหม่ๆ เช่น การวิจัยและพัฒนา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ สิ่งประดิษฐ์ สินค้า บริการ และเทคโนโลยีใหม่ๆ

จะเห็นว่าการจัดการความรู้สามารถทำได้ในหลายมิติและหลายรูปแบบ เช่น การรวบรวมและจัดเก็บองค์ความรู้ที่มีอยู่ให้เป็นระบบ การวิเคราะห์เพื่อถ่ายทอดและนำเสนอองค์ความรู้ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบของการประชุม การระดมความคิดเห็น หรือการให้ผู้เชี่ยวชาญมาถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นต้น ในความเป็นจริงหลายองค์กรมีการดำเนินกิจกรรมในลักษณะของการจัดการความรู้ อยู่แล้ว เพียงแต่ยังไม่แน่ใจว่าเป็นการจัดการความรู้หรือไม่ ทั้งนี้จุดเน้นของการจัดการความรู้อยู่ที่ “การสามารถนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาศักยภาพมนุษย์เป็นสำคัญ”

บทบาทของ OKMD กับ การจัดการ ความรู้

จากชื่อของ OKMD ที่ประกอบขึ้นจากคำว่า Knowledge Management (การจัดการความรู้) and Development (การพัฒนา) ได้ชี้ถึงบทบาทของหน่วยงานที่ทำงานด้านการจัดการความรู้และพัฒนาองค์ความรู้เป็นหลัก ที่ผ่านมา OKMD มีผลงานด้านการจัดการความรู้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นผ่านการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบของห้องสมุดมีชีวิต ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่ออุทยานการเรียนรู้ (ทีเคพาร์ค) หรือสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (มิวเซียมสยาม) เป็นการจัดการความรู้และการนำเสนอองค์ความรู้ผ่านสิ่งที่ปรากฏทางกายภาพ คือ หนังสือ สื่อองค์ความรู้ นิทรรศการและกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้รูปแบบต่างๆ นอกจากนี้ OKMD ยังมีบทบาทในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ

ทั้งในรูปแบบของการจัดอบรม สัมมนา และการลงพื้นที่ทำงานร่วมกับหน่วยงานด้านการศึกษา ท้องถิ่น และวิสาหกิจชุมชน ฯลฯ เพื่อถ่ายทอดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นความรู้เฉพาะของ OKMD อันได้แก่ ศูนย์ความรู้กินได้ และการเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมอง (Brain-based Learning)

สำหรับทิศทางของการจัดการความรู้ในมิติใหม่ที่ OKMD ให้ความสนใจ และจะนำมาใช้ในการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ และลดความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงองค์ความรู้ คือ แพลตฟอร์มออนไลน์ หรือ แพลตฟอร์มดิจิทัล โดยให้ความสำคัญกับนวัตกรรมการจัดการความรู้ที่ทันสมัย เข้าถึงง่ายและเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับคนยุคดิจิทัลที่สามารถใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา (K)

A-Z

KNOWLEDGE MANAGEMENT

ACTION LEARNING

การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

BEST PRACTICE

การเรียนรู้จากตัวอย่างหรือวิธีที่ดีที่สุดในเรื่องนั้นๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานอื่นให้บรรลุเป้าหมายในระดับสูงสุด

COACHING

การให้ ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าหรือผู้ที่มีผลงานดีเด่น เป็นพี่เลี้ยงให้แก่ผู้เริ่มต้นใหม่ หรือผู้ที่ต้องการปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดีขึ้น

DIALOGUE

การจัดกลุ่มพูดคุยหรือเสวนา เพื่อแบ่งปันข้อมูลความรู้ที่แต่ละคนมีอยู่ มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกัน

EXTERNAL CONSULTANT

ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกหน่วยงาน ซึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษาให้แนวทางและแนะนำเครื่องมือการทำงานที่เหมาะสมกับแต่ละหน่วยงาน

FONLUANG+

แอปพลิเคชันที่รวบรวมข้อมูลสภาพอากาศ อุณหภูมิ และพื้นที่ฝนตกในประเทศไทย รวมถึงแจ้งข้อมูลการออกปฏิบัติการฝนหลวงสำหรับเกษตรกร

GURU

เครื่องมือจัดการความรู้ในหน่วยงานซึ่งช่วยรวบรวมข้อมูลที่เป็นให้พร้อมใช้งาน ช่วยค้นหาข้อมูล/ไฟล์งาน และแสดงสถิติการใช้องค์ความรู้ของหน่วยงาน

HELPMAN

ซอฟต์แวร์จัดการความรู้ซึ่งเน้นการรวบรวมคำถาม/คำตอบที่พบบ่อย และวิธีการแก้ปัญหาให้แก่ลูกค้าของหน่วยงานเป็นหลัก

INTRANET

ระบบเครือข่ายสื่อสารภายในหน่วยงาน รองรับการแบ่งปันจัดเก็บ และเข้าถึงองค์ความรู้ได้สะดวกจากทุกที่ ในทุกเวลา

JOB ROTATION

การสลับเปลี่ยนบุคลากรไปทำงานในหน่วยงานอื่นภายในสายงานเดียวกันหรือข้ามสายงาน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของทั้งสองฝ่าย

KNOWLEDGE PLUS

แอปพลิเคชันโดย OKMD ซึ่งนำเสนอความรู้ สร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ที่ต่อยอดเป็นอาชีพได้ให้แก่เด็กและเยาวชน

LESSON LEARNED

การเรียนรู้จากความสำเร็จและความผิดพลาดจากการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อหาแนวทางที่มีประสิทธิภาพสูงสุดและมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุดสำหรับงานถัดไป

MUSEUMS POOL

ระบบจัดการข้อมูลพิพิธภัณฑ์ที่ให้ ผู้ใช้งานสามารถใช้อัปโหลดแค่ชิ้นเดียวในการเข้าชมข้อมูลของพิพิธภัณฑ์ทุกแห่งในเครือข่าย

NUANCE POWER PDF ADVANCED

เครื่องมือจัดการแหล่งความรู้ที่เป็นเอกสาร/
ไฟล์เอกสาร โดยการจัดเก็บในรูปแบบไฟล์
PDF พร้อมตัวช่วยค้นหาเอกสารและแก้ไข
ข้อมูลในเอกสาร

OAE RCMO

“กระดานเศรษฐี : เกษตรกร
มีโอกาส” แอปพลิเคชันที่
ช่วยคำนวณต้นทุนการผลิต
สินค้าเกษตร และให้ข้อมูล
ตลาดสินค้าเกษตรในแต่ละ
พื้นที่

PEER ASSIST

“เพื่อนช่วยเพื่อน” การให้หรือ
ขอรับคำแนะนำจากบุคคลหรือ
หน่วยงานที่ประสบความสำเร็จ
ในเรื่องนั้นๆ เพื่อนำไปประยุกต์
ใช้ในหน่วยงาน

Q RESTAURANT

แอปพลิเคชันรวบรวมข้อมูล
ร้านอาหารที่ได้รับการรับรอง
มาตรฐานจากกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์รวมถึงแสดงวิธีการ
เดินทางไปยังร้านที่ต้องการ

RETROSPECT

การเรียนรู้ร่วมกันหลังงานสำเร็จ
เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในทีม
ประชุม/พูดคุยกันหลังจาก
ทำงานสำเร็จไปแล้วระยะหนึ่ง
เพื่อทบทวนย้อนหลังเกี่ยวกับ
งานนั้นๆ

STORYTELLING

การถอดความรู้ที่ฝังลึกใน
ตัวบุคคล โดยให้ผู้ที่มีความรู้
หรือมีประสบการณ์เป็นผู้เล่า
เรื่อง และมีการบันทึกเก็บไว้
อย่างเป็นระบบ

TRIP NORTHERN

แอปพลิเคชันนำเที่ยวจังหวัด
ในกลุ่มภาคเหนือตอนบน ซึ่ง
รวบรวมข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว
ร้านอาหาร ที่พัก โรงแรม
กิจกรรมที่น่าสนใจ และวิธีการ
เดินทาง

UNITY

ซอฟต์แวร์ที่ช่วยให้การเก็บ
รวบรวมและแบ่งปันความรู้ใน
หน่วยงานเป็นเรื่องง่ายและสนุก
ใช้งานง่าย และรองรับไฟล์งาน
หลากหลายรูปแบบ

VIRTUAL TEAM

คณะทำงานซึ่งไม่ได้อยู่ในที่
เดียวกัน แต่มีการแลกเปลี่ยน
ข้อมูล ทารือ และตัดสินใจ
ร่วมกันผ่านเครือข่ายและ
แพลตฟอร์มต่างๆ โดยไม่มี
ข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา

WMSC

แหล่งข้อมูลข่าวสารด้าน
การบริหารจัดการน้ำ เช่น
ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำท่า
และปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ
เพื่อเตรียมการรับมือภัย
ธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้น

XML

ภาษาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
และแสดงผลข้อมูล เหมาะ
สำหรับการดูข้อมูลหรือเรียกใช้
ข้อมูลในฐานข้อมูลขนาดใหญ่
เช่น ระบบเครือข่ายในองค์กร
เพื่อจัดการเรียนรู้

YONYX

แพลตฟอร์มสำหรับสร้าง
Decision Tree ซึ่งเป็นเครื่องมือ
ให้ ข้อมูล/คำแนะนำแบบ
โต้ตอบกันได้ (Interactive
Guide) เพื่อช่วยแก้ปัญหาด้าน
เทคนิคให้แก่ลูกค้า

ZOHO CONNECT

โซเชี่ยลมีเดียแบบเฉพาะกลุ่ม
สำหรับสมาชิกใช้แบ่งปันความรู้
ประชุมออนไลน์ ติดตามความ
คืบหน้าของแผนงาน เก็บ
รวบรวมองค์ความรู้ส่วนบุคคล
และอื่นๆ

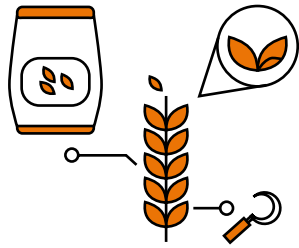

จัดการความรู้ ... สู่ชุมชน

หลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยรู้ว่าต้นทุนของท้องถิ่น เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) สามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชนได้อย่างยั่งยืน แต่เคยสงสัยไหมว่าภูมิปัญญาและความรู้ที่ถูกส่งต่อจากคนรุ่นก่อนมาถึงเราครบถ้วนและถูกต้องไหม?

ความรู้ทั้งหลายในโลกนี้มีอยู่ 2 รูปแบบ คือ ความรู้ชัดแจ้ง จำพวกความรู้ในหนังสือ บันทึก หรือเอกสารต่างๆ และความรู้แฝง หรือ ความรู้โดยนัย ซึ่งเป็นความรู้ที่อยู่ในคน เป็นความรู้เฉพาะตัว และเฉพาะเรื่อง ดังนั้นกระบวนการจัดการความรู้ หรือ Knowledge Management Process: KM Process จึงเป็นตัวช่วยให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ที่ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ OKMD มีการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในหลายพื้นที่ของประเทศไทย เพื่อให้กระบวนการจัดการความรู้เปลี่ยนต้นทุนท้องถิ่นให้กลายเป็นองค์ความรู้ที่พร้อมสำหรับการนำไปทำมาหากินที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยมีขั้นตอน 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ชุมชนรู้จักตนเอง

ศูนย์ความรู้กินได้และคนในท้องถิ่นร่วมกันวิเคราะห์และคัดเลือกต้นทุนท้องถิ่นที่อยู่ในรูปแบบต่างๆ เช่น ทรัพยากรท้องถิ่น ประเพณี หรือภูมิปัญญาที่มีศักยภาพในการทำเงินของแต่ละท้องถิ่น โดยโจทย์ที่ถูกเลือกมาจัดทำเป็นองค์ความรู้มักจะเป็น Product Champion หรือ สินค้าโดดเด่นของแต่ละพื้นที่

ตัวอย่าง

- ประเพณีแห่เทียนพรรษา จ. อุบลราชธานี
- ผ้าทอกะเหรี่ยง จ. แม่ฮ่องสอน
- ข้าวหอมมะลิ จ. สุรินทร์

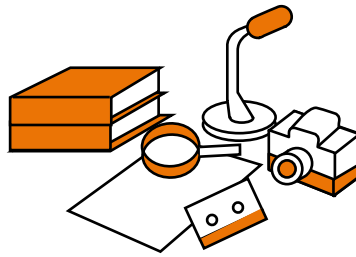

ขั้นตอนที่ 4 : ตรวจสอบความพร้อม

นำองค์ความรู้ที่จัดทำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องกับเจ้าของความรู้และผู้เชี่ยวชาญ ก่อนจะแปลงร่างองค์ความรู้ทำมาหากินให้เป็น “กล่องความรู้กินได้” โดยเพิ่มตัวอย่างวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ ตัวอย่างบรรจุภัณฑ์ และสื่อความรู้เพิ่มเติม เช่น หนังสือ แผ่นพับ คลิปวิดีโอ เพื่อให้เป็นสื่อองค์ความรู้แบบเบ็ดเสร็จ (One-Stop Service Knowledge) ที่พร้อมสำหรับการนำไปศึกษาด้วยตนเอง

ตัวอย่าง

- การเลี้ยงปลาในนาข้าว
- งานปักกลดเดียว ภูมิปัญญาบนผ้าทอกะเหรี่ยง
- การท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ
- เครื่องจักสานล้านนาเสริมมงคล
- ธุรกิจ Catering ชนมไทย

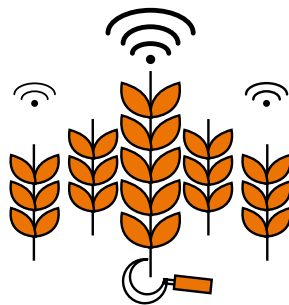

ขั้นตอนที่ 2 : เสาะหาความรู้

ชุมชนรวบรวมความรู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในแหล่งต่างๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย

ตัวอย่าง

- การจดบันทึก บันทึกเสียง หรือบันทึกภาพการถ่ายทอดภูมิความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านและคนทำอาชีพ
- การถ่ายเอกสารจากหนังสือหรือแผ่นพับ

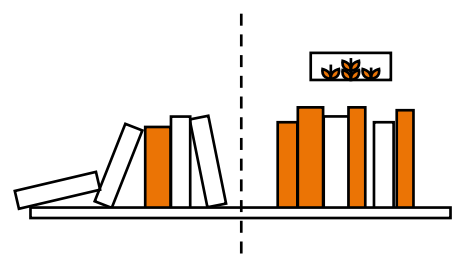

ขั้นตอนที่ 5 : องค์ความรู้สู่อาชีพ

นำองค์ความรู้ไปเผยแพร่ให้คนในท้องถิ่นนำไปใช้ในการทำมาหากิน

ตัวอย่าง

- ขึ้นหนังสือทำมาหากินและกล่องความรู้กินได้ ในศูนย์ความรู้กินได้
- เว็บไซต์ www.okmd.or.th/knowledge-box-set/articles
- นิทรรศการหมุนเวียน
- Workshop สร้างอาชีพ
- งานมหกรรมความรู้สร้างอาชีพ

ขั้นตอนที่ 3 : เปลี่ยนความรู้เป็น องค์ความรู้

นำความรู้ที่ได้มาเรียบเรียงและจัดหมวดหมู่เพื่อให้ตอบโจทย์คนที่จะนำองค์ความรู้ไปประกอบอาชีพ

ตัวอย่าง

- ความเป็นมาของอาชีพ
- ความรู้/ทักษะที่ต้องใช้
- เงินลงทุนที่ต้องเตรียม
- แรงงาน/อุปกรณ์/วัตถุดิบที่ต้องใช้
- ขั้นตอนการลงมือทำ
- การตั้งราคาและการตลาด

ขั้นตอนที่ 6 : กลับมาเล่าสู่กันฟัง

เชิญคนที่นำองค์ความรู้ไปใช้ให้กลับมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อเปิดรับความรู้ใหม่ นำข้อมูลไปสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ รวมถึงนำไปพัฒนาต่อยอด และสร้างวัฏจักรแห่งการเรียนรู้ให้กลายเป็นวิถีชีวิตของผู้คน

ตัวอย่าง

- กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนนักปฏิบัติ (CoP)
- การเสวนาและประชุมกลุ่มย่อย

OKMD มุ่งหวังว่าการจัดการความรู้สู่ชุมชนจะเกิดผลในการพัฒนางาน พัฒนาคน และพัฒนาชุมชนให้เติบโต พร้อมทั้งช่วยสร้างงานในท้องถิ่น และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาวและยั่งยืน **K**

ถอดรหัสกระบวนการจัดการความรู้

ในชุมชนเกษตรกร

ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจดังเช่นปัจจุบัน กลุ่มคนและกลุ่มอาชีพที่ไม่อาจปรับตัวได้ทัน โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกร ย่อมต้องเผชิญกับปัญหามากมาย เช่น ต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น การแข่งขันรุนแรงทางการตลาด หนี้รอกระบบ ฯลฯ จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาให้กลุ่มอาชีพเหล่านี้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว

ภายใต้แนวคิดข้างต้น OKMD ได้ดำเนินโครงการ ศูนย์ยุทธศาสตร์การบริหารและจัดการองค์ความรู้ชุมชนร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อยกระดับสมรรถนะวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและขนาดย่อมภาคเกษตรให้เป็นวิสาหกิจชุมชนต้นแบบด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ โดยมีลูกค้าของ ธ.ก.ส. เป็นกลุ่มนำร่อง

ภารกิจของศูนย์ยุทธศาสตร์ฯ

OKMD และ ธ.ก.ส. ร่วมสนับสนุนเกษตรกร

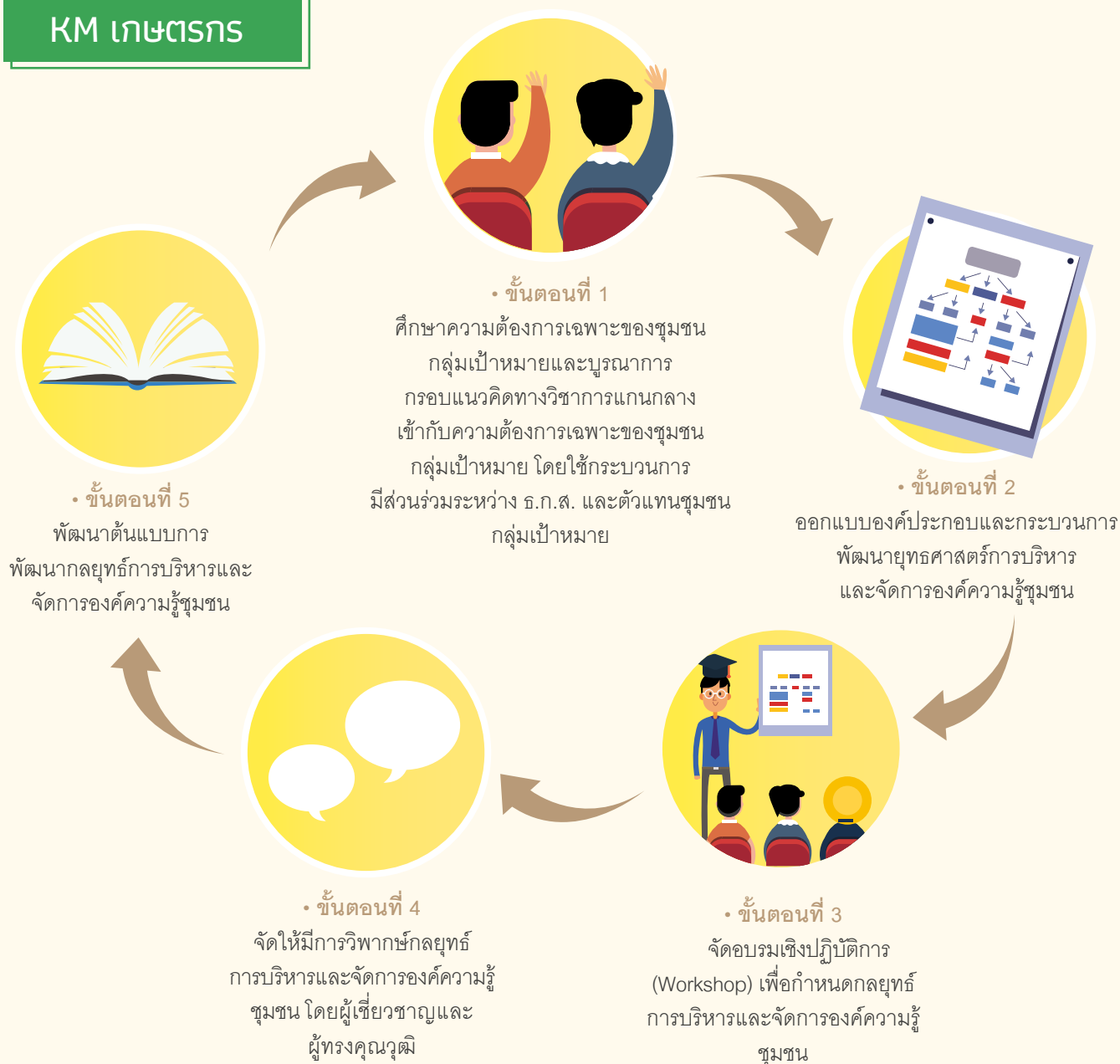

เน้นกระบวนการทำงาน ใกล้เคียงพันธมิตร

เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเกษตรกร

KM เกษตรกร

ผลที่ได้รับจากการถอดรหัส

บูรณาการการทำงานร่วมกัน
ระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการ
ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และ
การจัดการแหล่งเรียนรู้
ให้แก่ วิสาหกิจชุมชน

เกิดวิสาหกิจชุมชน
ต้นแบบด้านการจัดการ
กระบวนการเรียนรู้และ
แหล่งเรียนรู้

เกิดเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
ด้านการจัดการกระบวนการ
เรียนรู้และแหล่งเรียนรู้
ทั้งภายในและภายนอกพื้นที่

เกิดแนวทางการพัฒนา
วิสาหกิจชุมชนต้นแบบด้าน
การจัดการกระบวนการเรียนรู้
และแหล่งเรียนรู้ **K**

กระดุกสันหลัง 4.0

อาชีพเกษตรกร โดยเฉพาะชาวนา จัดเป็นวิชาชีพเก่าแก่คู่บ้านคู่เมือง มาตั้งแต่สมัยโบราณ ด้วยความที่ไทยหรือสยามเป็นประเทศผู้ข้าวอันน้ำ ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ราบลุ่มและมีทรัพยากรดินอุดมสมบูรณ์ เชื้อต่อการเพาะปลูก ดังที่ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ (2558) ได้กล่าวว่า เกษตรกรรม คือแหล่งจ้างงานที่ใหญ่ที่สุดของประเทศคือเกือบ 1.5 ล้านคน หรือมากกว่าร้อยละ 35 ของการจ้างงานทั้งหมด

ทว่าในความเป็นจริง ชาวนาไทยถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางที่กดราคาพืชผลมายาวนาน ประกอบกับตัวเกษตรกรขาดความรู้ในการเพิ่มผลผลิต มีอัตราการใช้เทคโนโลยีต่ำ แต่ใช้สารเคมีอันตรายจำนวนมากทั้งปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ส่งผลให้ดินเสื่อมสภาพเพาะปลูกไม่ได้ผล อีกทั้งนโยบายรัฐหลายยุคสมัยไม่เอื้อต่อเกษตรกร ทำให้เกษตรกรตกอยู่ในวังวนความยากจน คุณภาพชีวิตต่ำ และกลายเป็นภาคการผลิตที่แรงงานรุ่นใหม่ไม่สนใจ นำมาสู่ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคการเกษตรดังเช่นปัจจุบัน

จากชาวนา 1.0 ถึง Smart Farmer

หากเริ่มนับกันที่ 1.0 ซึ่งหมายถึงยุคเกษตรกรรม 2.0 คือยุคอุตสาหกรรม และ 3.0 คือยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ยุค IT) ยุค 4.0 ก็คือโลกหลังยุค IT หรือยุคนวัตกรรม ทิศทางที่โลกเคลื่อนไปนี้ได้ผลักดันให้ทุกวงการต้องเคลื่อนไหวตามไม่เว้นแม้แต่ภาคการเกษตรที่ดูเหมือนจะเกี่ยวข้องกับ IT น้อยที่สุดก็จำเป็นต้องปรับตัว โดยการพัฒนาองค์ความรู้ที่จะช่วยเปลี่ยนชาวนา 1.0 ให้เดินหน้าไปสู่ Smart Farmer หรือชาวนา 4.0

โลก 4 ยุคของ Alvin Toffler

ยุค 1.0 (First Wave)
คลื่นลูกที่หนึ่ง

เป็นคลื่นลูกแรกของมนุษยชาติ มีจุดเริ่มต้นจากวันที่มนุษย์เริ่มหยุดออกเดินทางเพื่อล่าสัตว์หันมาลงหลักปักฐานทำการเพาะปลูกและ การปศุสัตว์ทำให้เกิดการรวมกลุ่ม ก่อกำเนิดสังคมพัฒนาสู่การสร้างวัฒนธรรมและการสั่งสมองค์ความรู้

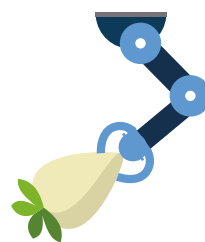
ยุค 2.0 (Second Wave)
คลื่นลูกที่สอง

เป็นยุคหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม ซึ่งมีการนำเครื่องจักรมาใช้ในการผลิตสินค้าจำนวนมากสำหรับตลาดขนาดใหญ่ เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านจากสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุตสาหกรรม

ยุค 3.0 (Third Wave)
คลื่นลูกที่สาม

เป็นยุคของการเชื่อมโยงและเข้าถึงระบบ IT ได้ทุกที่ โดยมีเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบโทรคมนาคมเข้ามารองรับเกิดเป็นชุมชนและเครือข่ายซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจรูปแบบใหม่

ยุค 4.0 (Forth Wave)
คลื่นลูกที่สี่

เป็นยุคของการสร้างและขับเคลื่อนสังคมด้วยนวัตกรรม

SCAN QR CODE
เพื่อชมไฟล์ GIF

การจัดการความรู้ มุ่งสู่ Farmer 4.0

เราลองมาเรียนรู้จากแนวทางการจัดการความรู้และการใช้เครื่องมือต่างๆ ที่นำไปสู่การสร้าง Smart Agriculture ในเกษตรกรญี่ปุ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

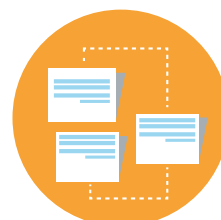
01 Cultivation Support Solutions: แนวทางสนับสนุนการเพาะปลูก

- การบริหารจัดการข้อมูลการเกษตรผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- ระบบควบคุมสภาพแวดล้อมทางการเกษตร เช่น อุณหภูมิ แสงสว่าง และความชื้น รวมถึงการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
- การลดต้นทุนทางการเกษตรโดยใช้ระบบ IT

02 Sales Support Solutions: แนวทางสนับสนุนทางการตลาด

- ระบบคาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด
- ระบบประมาณการราคาตลาด
- ระบบลดภาระแรงงานในฟาร์ม

03 Operational Support Solutions: แนวทางสนับสนุนการดำเนินการ

- การใช้โปรแกรมการจัดการดำเนินงานบัญชี
- การเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับกรมอุตุนิยมวิทยา ด้านสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ และแมลงศัตรูพืชเพื่อบริหารจัดการด้านการประกันภัย

04 Precision Farming: การเกษตรกรรมความแม่นยำสูง

- การใช้ระบบภูมิสารสนเทศ (GPS) ในการติดตามความเคลื่อนไหวในฟาร์ม

05 Agricultural Robots: การใช้ระบบหุ่นยนต์ทางการเกษตรเต็มรูปแบบ

- การนำระบบควบคุมเครื่องจักรอัตโนมัติ (Autopilot) หรือโดรนมาใช้ในฟาร์ม
- การใช้ระบบหุ่นยนต์พาหนะในฟาร์ม ตั้งแต่การเพาะปลูกถึงเก็บเกี่ยว

เกษตรกรไทย ใน Digital Society

แม้ชาวนารุ่นใหม่ต้องเผชิญกับปัญหามากมายและหลากหลายกว่าเมื่อเทียบกับชาวนาสมัยก่อน ไม่ว่าจะเป็นสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง แมลงศัตรูพืชดื้อยา หรือดินเสื่อมสภาพ ทว่าชาวนา 4.0 มีข้อได้เปรียบตรงที่มีชีวิตอยู่ในโลกยุค 4.0 ที่เครื่องมือเครื่องมือนำมาซึ่งความสะดวกได้รับการพัฒนาถึงขีดสุด อีกทั้งยาปราบศัตรูพืชและปุ๋ยชีวภาพก็ได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่ายุคบุกเบิก ที่สำคัญระบบ IT ทำให้ชาวนา 4.0 สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในการจัดการความรู้ ซึ่งแตกต่างจากชาวนา 1.0 2.0 และ 3.0 ที่การถ่ายทอดองค์ความรู้ยังไม่มีประสิทธิภาพเทียบเท่าปัจจุบัน

ปัญหาหลักมีเพียงประการเดียวคือ ชาวนาจะมีกลยุทธ์ใดเพื่อเข้าถึงองค์ความรู้ดังกล่าว ซึ่งหากทำได้อย่างเต็มรูปแบบประเทศไทยก็จะสามารถเข้าสู่ยุคชาวนา 4.0 หรือ Smart Farmer เหมือนนานาอารยะประเทศได้ในที่สุด **K**

รวมมิตรข้อมูลสถิติด้านการเกษตร

GDP นอกภาคการเกษตร

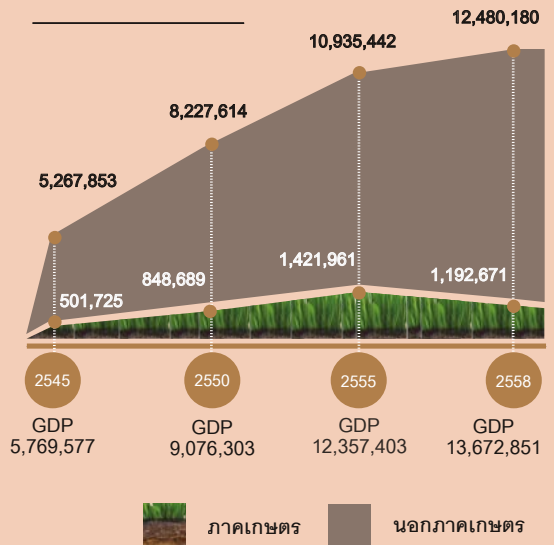
90%

GDP ภาคการเกษตร

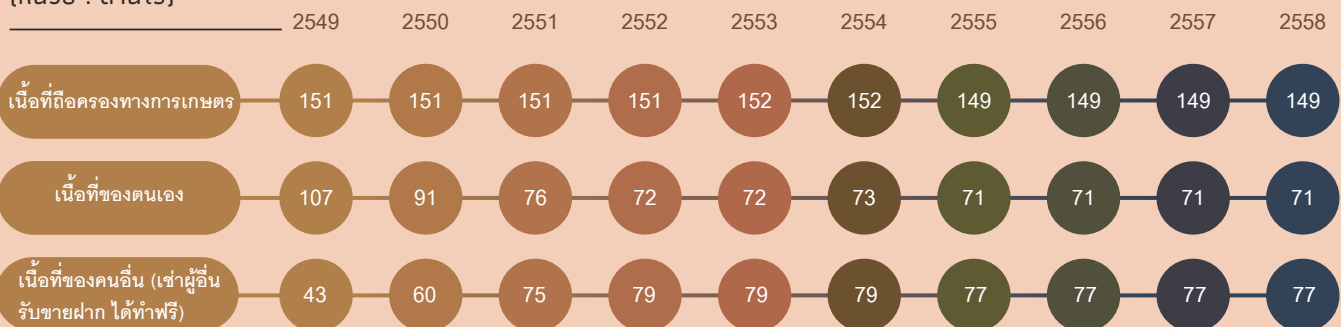
10%

มูลค่าภาคการเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตร พ.ศ. 2549-2558

[หน่วย : ล้านไร่]

รายได้ รายจ่าย และหนี้สินของครัวเรือนการเกษตร

[หน่วย : บาท/ครัวเรือน]

	รายได้ทางการเกษตร	รายได้นอกการเกษตร	รายจ่ายทางการเกษตร	รายจ่ายนอกการเกษตร	ขนาดหนี้สิน
2554	142,039	100,326	84,190	113,258	59,808
2556	148,240	120,063	99,770	130,185	82,572
2558	157,373	143,192	100,281	146,805	117,346

จำนวนผู้ลงทะเบียนเกษตรกร
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559
1,942,582 ครัวเรือน

จังหวัดที่มีครัวเรือน การเกษตรมากที่สุด

1.

อุบลราชธานี
390,570
ครัวเรือน

2.

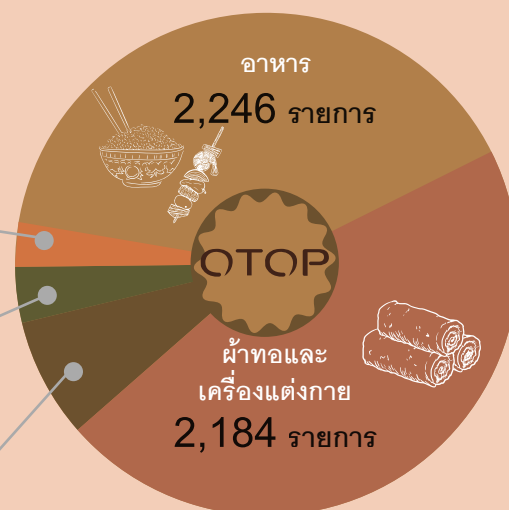
นครศรีธรรมราช
364,445
ครัวเรือน

3.

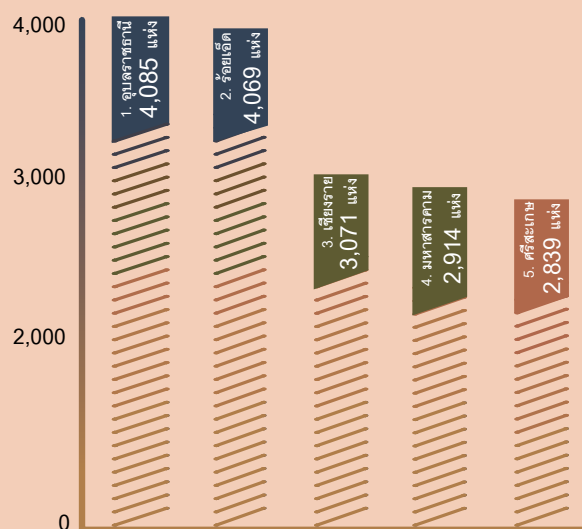

ชลบุรี
323,309
ครัวเรือน

ประเภทผลิตภัณฑ์
OTOP รวมทั้งสิ้น
6,046 รายการ

อันดับจังหวัดที่มีการจดทะเบียนวิสาหกิจ ชุมชนมากที่สุด

อ้างอิง : กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ข้อมูล ณ 30 มิถุนายน 2560

สถิติวิสาหกิจชุมชนในประเทศไทย

จำนวนวิสาหกิจชุมชน **83,613** แห่ง

จำนวนสมาชิกวิสาหกิจ **1,438,936** ราย

อ้างอิง : กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ข้อมูล ณ 30 มิถุนายน 2560 (ไม่รวมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน)

2559

ยอดจำหน่ายสินค้า OTO
สร้างมูลค่า 1.252 แสนล้านบาท

2560

คาดว่าจะมีมูลค่า 1.377 แสนล้านบาท
เพิ่มขึ้นร้อยละ 10

อ้างอิง : กรมพัฒนาชุมชน

ประเภทวิสาหกิจที่จดทะเบียนมากที่สุด

กลีกรวม **24,675** แห่ง

การผลิตปศุสัตว์ **19,771** แห่ง

การแปรรูปอาหาร **10,874** แห่ง

ปัจจัยการผลิต **10,046** แห่ง

ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ/
เสื้อผ้า **8,892** แห่ง

อ้างอิง : www.otoptoday.com และ กรมพัฒนาชุมชน

อนาคต ของการจัดการ ความรู้

การจัดการความรู้ หรือ Knowledge Management [KM] มีความสำคัญต่อองค์กรอย่างไร? ทำไมต้องจัดการความรู้? คำถามนี้คงจะไม่จบสิ้น หากไม่สามารถอธิบายให้บุคลากรในองค์กรเข้าใจว่า KM เป็นเรื่องใกล้ตัวมากกว่าที่คิด

ลองนึกถึงสถานการณ์ที่พนักงานคนหนึ่งลาออกกะทันหัน ความรู้ในงานที่บุคคลนั้นมีอยู่ย่อมติดตามเจ้าของไปด้วย หากคุณต้องเข้ามารับหน้าที่แทน คุณจะสานต่องานในตำแหน่งนั้นได้อย่างไร หรือกรณีที่บริษัทส่งพนักงานคนหนึ่งไปเข้ารับการอบรมหรือเข้าร่วมการสัมมนา ทำอย่างไรคุณจึงจะได้รับความรู้นั้นด้วย

คงพอมองเห็นภาพแล้วว่า การจัดการความรู้มีความสำคัญกับทุกคนในทุกภาคส่วน ความรู้ในองค์กร รวมไปถึง ความรู้ที่อยู่ในตัวบุคลากรขององค์กรหากไม่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และไม่มีการแบ่งปันข้อมูลย่อมไม่สามารถนำความรู้นั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างที่ควรจะเป็น ทัวโลกจึงหันมาให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ในฐานะเครื่องมือพัฒนาคน พัฒนางาน และยกระดับองค์กรสู่การเป็นองค์กรการเรียนรู้ ปัจจุบันจึงมีแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย วิชาชีพใหม่ ๆ รวมถึงนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้เกิดขึ้นมากมายเพื่อรองรับแนวโน้มความต้องการที่เพิ่มขึ้น

CKO ตำแหน่งใหม่น่าจับตา

องค์กรภาคเอกชนในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้เพิ่มขึ้นมาก เห็นได้จากการเพิ่มตำแหน่งงานด้านการบริหารจัดการองค์ความรู้แยกเป็นหน่วยงานเฉพาะเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการความรู้ขององค์กร

ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายความรู้ (Chief Knowledge Officer: CKO) คือตำแหน่งงานดังกล่าว ซึ่งแตกยอดออกมาจากตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Chief Executive Officer:

CEO) ทำหน้าที่บริหารจัดการระบบการจัดการความรู้ขององค์กร โดยการรวบรวมองค์ความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ตามแหล่งต่างๆ ทั้งในรูปเอกสารและที่อยู่ในตัวบุคลากรแต่ละคน นำมาจัดระเบียบ จัดเก็บ พัฒนา ให้บริการ รวมถึงบำรุงรักษาระบบ เพื่อให้บุคลากรขององค์กรสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้โดยสะดวก

Data Scientist อาชีพมาแรง

Bernard Marr (2558) ได้ให้คำนิยามของ Data Scientist หรือนักวิทยาศาสตร์ข้อมูลว่าต้องเป็นผู้ที่หลอมรวมคุณสมบัติของนักจัดการข้อมูล (Data Manipulation) นักวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) นักเขียนโปรแกรม (Programmer) นวัตกรรม (Innovator) และนักสื่อสารชั้นยอด (Best Communication) ทั้งหมดเข้าด้วยกันเพื่อการจัดการความรู้ที่สมบูรณ์แบบ

ผู้ที่อยากเป็น Data Scientist ต้องเริ่มจากทักษะด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล ร่วมกับทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และทักษะด้านการสื่อสารเพื่อการนำเสนอข้อมูล อีกทั้งยังต้องมีวิสัยทัศน์แบบนวัตกรรมเพื่อนำสิ่งใหม่เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการข้อมูล

Semantic Search Engine การจัดการความรู้แห่งอนาคต

สืบกว่าปีมานี้ การพิมพ์คำสำคัญ (Keyword) บนเสิร์ชเอนจิน (Search Engine) หรือเครื่องมือค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เช่น กูเกิล (Google) และ ยาฮู (Yahoo) จัดว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการค้นพบสิ่งที่ต้องการบนโลกออนไลน์ แต่ในยุคเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ผู้ใช้งานแบ่งปันข้อมูลจำนวนมากหาศาลอยู่ตลอดเวลา ทำให้แนวคิดเรื่อง Semantic Search ซึ่งเป็นการสืบค้นข้อมูลที่

อิงตามความหมายและค้นหาสิ่งที่มีสัมพันธ์กันกลายเป็นที่จับตามองและคาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของเรามากขึ้น

ไกรศักดิ์ เกษร (2554) กล่าวว่า ปัญหาสำคัญของเสิร์ชเอนจินแบบเดิมอยู่ที่การทำตัวเป็นระบบค้นหาข้อมูลเพียงอย่างเดียว โดยการดูว่ามีคำสำคัญปรากฏอยู่ในเอกสารที่ค้นหาหรือไม่ ถ้าไม่พบข้อมูล เสิร์ชเอนจินจะถือว่าเอกสารนั้นไม่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เอกสารบางรายการอาจมีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำลังค้นหาแม้จะไม่มีคำสำคัญร่วมกันเลยก็ตาม เรียกว่า ความสัมพันธ์เชิงความหมาย (Semantic Relationships) จึงเป็นที่มาของการพัฒนา Semantic Search Engine หรือเครื่องมือค้นหาข้อมูลเชิงความหมายเพื่อเติมเต็มจุดบกพร่องดังกล่าว โดยอาศัยแนวทาง Semantic-Based Knowledge Management หรือการจัดการความรู้เชิงความหมาย ซึ่งเป็นการจัดการความรู้ในเชิงลึกเพื่อนำองค์ความรู้เฉพาะด้านไปใช้งาน รวมทั้งอาศัยเทคโนโลยีช่วยทำความเข้าใจเจตนาของผู้สืบค้นแต่ละคนและช่วยตีความความหมายตามบริบท (Contextual Meaning) ของคำสำคัญ ซึ่งขึ้นอยู่กับหลายองค์ประกอบ เช่น เวลาและสถานที่ ภูมิหลัง และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคำนั้นๆ เพื่อปรับปรุงผลการค้นหาให้แม่นยำยิ่งขึ้น

คุยกับเสิร์ชเอนจินผ่านผู้ช่วยอัจฉริยะ

ขณะนี้โลกเดินทางมาถึงยุค Web 3.0 (พ.ศ. 2553 - 2563) หรือ Semantic Web ซึ่งเป็นเว็บหรือเครือข่ายเชิงความหมายหรือความเกี่ยวข้อง (Semantic Network) ที่มี Semantic Search Engine เป็นพระเอก เว็บเชิงความหมายที่รู้จักกันดีนอกเหนือจากกูเกิล ได้แก่ เพชบุ๊กและอินสตาแกรม ซึ่งเน้นแสดงเนื้อหาที่ “โดนใจ” หรือมีความสำคัญต่อผู้ใช้เป็นลำดับแรกๆ บนหน้า News Feed โดยอาศัยการวิเคราะห์ฐานข้อมูลที่ใช้สร้างขึ้นมาจากการกด “ไลค์” และ “แชร์”

อีกไม่นานเราจะก้าวเข้าสู่ยุค Web 4.0 (พ.ศ. 2563 - 2573) หรือ Symbiotic Web ซึ่งเป็นเว็บไซต์ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ที่ทำงานด้วยตัวเอง เมื่อยุคนั้นมาถึงการใช้แบนด์วิดท์ในการค้นหาอาจกลายเป็นเรื่องล้าสมัย ในเมื่อผู้ใช้งานสามารถออกคำสั่งด้วยเสียงอย่างมีประสิทธิภาพผ่านผู้ช่วยอัจฉริยะ ไม่ว่าจะเป็น Siri บนผลิตภัณฑ์ Apple หรือ Alexa ของ Amazon ไปจนถึง Google Home ที่ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถสื่อสารกับบ้านของตัวเองด้วยเสียง

อาจดูเหมือนชีวิตจะง่ายขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้มีแนวโน้มทำให้เราต้องเปลี่ยนวิธีการค้นหาจากเดิมที่ใช้คำสำคัญไปเป็นรูปแบบประโยคสนทนามากขึ้น เช่น ขอข้อมูลจังหวัดลำปาง หรือ พี่ตูนวิ่งถึงไหนแล้ว เสิร์ชเอนจินในยุคหน้าจึงต้องสามารถวิเคราะห์ทั้งคำและประโยคเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่แม่นยำ ส่วนผู้ใช้งานก็ต้องรู้จักสร้างประโยคที่บรรดา AI จะเข้าใจและทำตามคำสั่งได้โดยง่าย เรียกว่าต้องปรับตัวทั้งสองฝ่ายเพื่อชีวิตที่ง่ายขึ้น **k**

อ้างอิง : Bits to Blog (2557)

GOOD TO SHARE

เจอข้อมูลดี
ถ่ายเก็บไว้ก่อน

2

เลือกช่องทางในการแชร์

3

ได้รับเรื่องราวดีๆ
อย่าลืมส่งต่อนะจ๊ะ

ฉันคือเสิร์ชเอนจินอัจฉริยะ..ลองเลย!

Platypus
Wiki

Platypus Wiki

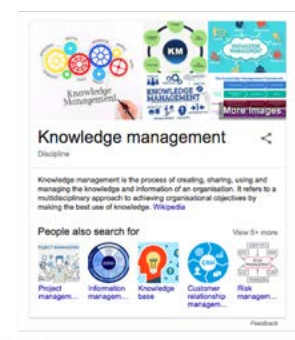

DuckDuckGo

DuckDuckGo

Kngine

Knowledge management - Wikipedia
https://en.wikipedia.org/wiki/Knowledge_management
 Knowledge management (KM) is the process of creating, sharing, using and managing the knowledge and information of an organisation. It refers to a multidisciplinary approach to achieving organisational objectives by making the best use of knowledge. Wikipedia
 History · Research · KM technologies · Legal knowledge ...

Knowledge Management Tools
www.knowledge-management-tools.net/
 Everything you need to know about knowledge management - from theory and frameworks to knowledge management tools and systems. Learn all about KM - from A to Z.
 Knowledge Management · Knowledge management system · Building Knowledge ...

ตัวอย่าง Semantic Search ของคำว่า "การจัดการความรู้" จะเห็นคำที่เป็นตัวหนาสีน้ำเงิน ซึ่งไม่ตรงกับ คำสำคัญ แต่ระบบสามารถเข้าใจได้ว่าคำเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับคำสำคัญจึงนำมาแสดงผลด้วย นอกจากนี้ยังมีการแสดงหัวข้อที่บุคคลอื่นเคยค้นหา (People also search for) ซึ่งระบบเชื่อว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้สืบค้นไว้ให้ด้วย

ผลิตภัณฑ์ แก้ปัญหา

2. Define

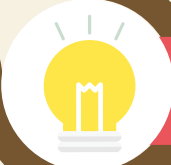
1. Empathize

4. Prototype

3. Ideate

5. Test

ที่มา : Design Thinking Process ของ d. school of Scotland University

จากการสำรวจโดยกรมการค้าพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเคยมีพันธุ์ข้าวพื้นบ้านอยู่ถึง 1,564 สายพันธุ์* แต่ปัจจุบันพันธุ์ข้าวพื้นบ้านได้สูญหายไปเป็นจำนวนมาก เหลือเพียงพันธุ์ข้าวเชิงพาณิชย์เพียงไม่กี่สายพันธุ์ เนื่องจากการขาดเทคโนโลยีในการพัฒนาสายพันธุ์ข้าวและการปลูกข้าวที่เน้นการค้าและการส่งออกเป็นหลัก

จากปัญหาดังกล่าว วิทยาลัยชุมชนมุกดาหารจึงทำการศึกษาวิจัยเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์ข้าวพื้นบ้าน และจัดเก็บเป็นฐานทรัพยากรพันธุ์กรรมข้าวท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการสร้างความต้องการทางการตลาด (Demand) ของพันธุ์ข้าวพื้นบ้านด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

วิทยาลัยชุมชนมุกดาหารใช้ “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่” มาเป็นโจทย์ในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการทำมาหากินร่วมกับ OKMD และได้ผลลัพธ์เป็นองค์ความรู้เพื่อการทำมาหากินเรื่อง “ข้าวพื้นบ้าน” เพื่อนำไปเผยแพร่ให้คนในพื้นที่นำไปทำมาหากินต่อไป แต่เนื่องจากองค์ความรู้ดังกล่าวเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากกระบวนการวิจัยทดลองของวิทยาลัยชุมชนมุกดาหารที่ยังขาดข้อมูลสำคัญที่จะสร้างความมั่นใจในการนำไปประกอบอาชีพ OKMD วิทยาลัยชุมชนมุกดาหารและคนในพื้นที่จึงร่วมกันนำองค์ความรู้ดังกล่าวมาต่อยอดพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่คาดว่าจะมีอนาคตไกลในตลาด โดยมีขั้นตอนดังนี้

สำรวจตลาด

ศึกษาว่าลูกค้าเป้าหมายนิยมซื้อเครื่องดื่มรูปแบบใด ราคาประมาณเท่าไร และควรนำสินค้าไปวางขายที่ไหน

ระดมความคิด

หาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ “เครื่องดื่มชาข้าวพื้นบ้าน” โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ หรือ Design Thinking Process

จัดทำต้นแบบ

ทดลองทำต้นแบบ “เครื่องดื่มชาข้าวพื้นบ้าน” ด้วยการนำข้าวหลายสายพันธุ์มาผสมกันเพื่อให้ได้ประโยชน์ รสชาติ และสีกลิ่นที่ต้องการ แล้วจัดสูตรไว้เพื่อทำครั้งต่อไปให้เหมือนเดิม จากนั้นออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม

ทดสอบตลาด

นำเครื่องดื่มชาข้าวพื้นบ้านต้นแบบไปให้ลูกค้าเป้าหมายทดลองชิม และขอความเห็นเพื่อนำมาปรับปรุง

นำสินค้าวางตลาด

ผลิตสินค้าและนำไปจำหน่ายในจุดขายที่เหมาะสมและลูกค้าเป้าหมายเข้าถึงได้ง่าย เก็บรวบรวมผลตอบรับจากลูกค้าและนำมาปรับปรุงพัฒนาสินค้าอย่างต่อเนื่อง

จากปัญหาการสูญหายของพันธุ์ข้าวพื้นบ้าน เมื่อนำมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้เพื่อการทำมาหากินและต่อยอดด้วยกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ก็ทำให้ชาวบ้าน 3 รายในชุมชนบ้านบึงอุทัย จังหวัดมุกดาหาร สามารถนำข้าวพันธุ์เฌียงกวง ข้าวพันธุ์มะลิดำ และข้าวพันธุ์ดอกตูมมาพัฒนาเป็นสินค้าใหม่ของชุมชนและสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอย่างน่าภูมิใจ **K**

*อ้างอิง : ผลการสำรวจพันธุ์ข้าวพื้นเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกรมการค้า พ.ศ. 2557

A stylized map of Thailand is the central element, surrounded by various icons representing Thai culture and nature. The icons include: a man in a blue shirt and yellow pants standing on a patch of grass; a traditional Thai temple with a golden roof; a plate of Thai food (som tam); a modern city skyline; a traditional Thai house on stilts; a Thai flag; a blue and yellow tuk-tuk; a traditional Thai house on stilts; a person in a boat cooking over a pot; a person in a boat carrying bananas; and a person in a blue shirt and orange pants holding a bowl. The background is a light gray with a large black circle containing the number '1' in the top right corner.

- ระบบพี่เลี้ยง
- ระบบทีมข้ามสายงาน
- การสับเปลี่ยนงาน
- การยืมตัว
- กิจกรรมกลุ่มคุณภาพ
และนวัตกรรม
- เวทีแลกเปลี่ยนความรู้
- ทีมชนแห่งการเรียนรู้

5

แพลตฟอร์มจัดการ
องค์ความรู้ท้องถิ่น
ในยุคดิจิทัล

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้โลกเรามีสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยและสนุกสนานเกิดขึ้นมากมาย แม้แต่เนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นก็ยังสามารถทำออกมาได้อย่างเก๋ไก๋น่าสนใจ ชวนให้เรียนรู้โดยไม่รู้เบื่อ

Application:
FARMER INFO

แอปพลิเคชันที่ให้ข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวด้านการเกษตรแบบวันต่อวัน ไม่ว่าจะเป็นการเช็คราคาสินค้าเกษตรจากแหล่งรับซื้อที่นำเชื่อถือทั่วประเทศ ราคาสินค้าอาหารแห้งจาก 6 ตลาดสดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ตลาดสี่มุมเมือง ตลาดยิ่งเจริญ ตลาดสามย่าน ตลาดบางกะปิ ตลาดเยาวราช และตลาดคลองเตย นอกจากนี้ยังมีบริการแหล่งซื้อปิ้งสินค้าออนไลน์ที่รวบรวมสินค้าคุณภาพดีจากท้องถิ่นทั่วประเทศ ข่าวสารและเกร็ดความรู้ที่เป็นประโยชน์ ไปจนถึงระบบคำนวณต้นทุนที่ช่วยบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ

 www.rakbankerd.com/apps
Application:
อาหารพื้นบ้านรสไทยแท้

แอปพลิเคชันของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ที่รวบรวมข้อมูล “อาหาร OTOP รสไทยแท้ประจำหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว” ซึ่งแต่ละเมนูผ่านการคัดเลือกจากชาวบ้านว่าเป็นอาหารท้องถิ่นอันมีเอกลักษณ์และสืบทอดมายาวนานกว่า 50 ปี โดยนอกจากให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเด่นของอาหาร ความหมายของชื่ออาหาร ส่วนผสม วิธีการปรุง และวิธีการรับประทาน ยังมีข้อมูลและประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน OTOP รวมถึงข้อมูลที่ตั้งของหมู่บ้าน วิธีการเดินทาง หมายเลขโทรศัพท์ และพิกัดที่ตั้งบนแผนที่ออนไลน์

 Google Play / App Store: อาหารพื้นบ้านรสไทยแท้

Podcast / Radio: เกษตรบ้านเรา

รายการทางวิทยุของไทยพีบีเอสที่น่าสนใจเรื่องราวข่าวสาร นวัตกรรม และข้อมูลผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเป็นข้อมูลให้ เกษตรกร โดยมีองค์ความรู้ที่น่าสนใจด้านต่างๆ เช่น การปลูก ผัก การดูแลสัตว์ กฎหมายน้ำ อากาศ เสริม และเทคโนโลยีด้าน เกษตรกรรม เป็นต้น นำเสนอทุกสัปดาห์ผ่านทางสถานีวิทยุ ไทยพีบีเอส (www.thaipbsradio.com) และ Podcast ซึ่ง สามารถฟังออนไลน์หรือดาวน์โหลดไปไว้ฟังยามสะดวกได้ด้วย

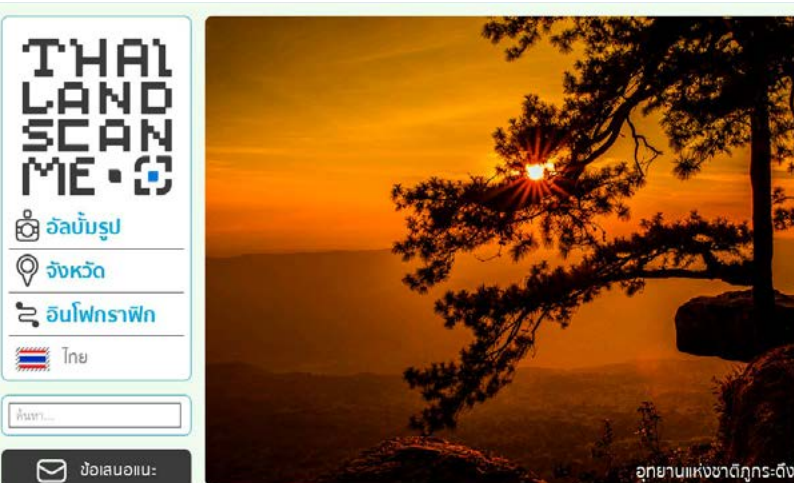
 www.thaipbsradio.com/program/9/เกษตรบ้านเรา

ป้าย QR Code และ เว็บไซต์: Thailand Scan Me

เพื่อตอบใจพหุชนรุ่นใหม่ที่มีนิสัยสืบค้นข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวผ่านสมาร์ทโฟน กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา จึงจัดโครงการ Thailand Scan Me ซึ่งรวบรวมข้อมูล แหล่งท่องเที่ยว การเดินทาง คำแนะนำ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร โรงแรม และที่พักที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกรมการท่องเที่ยว ตลอดจนข้อมูลกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ นำมาจัดทำเป็นป้าย QR Code ติดตั้งไว้ในพื้นที่และสามารถใช้สมาร์ทโฟนมาสแกนเพื่อดูข้อมูลทั้งหมดได้ในทันที นอกจากนี้ยังมีข้อมูลในรูปแบบเสียงเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้บกพร่องทางสายตาและผู้ที่ไม่สามารถอ่านหนังสือได้อีกด้วย

 www.thailandscanme.com

Smart Farm Thailand

เว็บไซต์และเฟซบุ๊กแฟนเพจที่รวบรวมองค์ความรู้ทางด้านเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm) เทคโนโลยีการเกษตรต่างๆ รวมทั้งข้อมูล ข่าวสาร นวัตกรรม และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังเป็นชุมชนออนไลน์ที่สมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ที่มีความสนใจด้านการเกษตรในสาขาอาชีพต่างๆ

 www.facebook.com/smartfarmthailand

 www.smartfarmthailand.com

WHAT'S GOING ON

2
DEC
2017

เป็นต้นไป

มิวเซียม
สยาม

นิทรรศการถาวร "ถอดรหัสไทย"

นิทรรศการถาวรชุดใหม่ของมิวเซียมสยามที่จะพาทุกคนไปเรียนรู้พัฒนาการความเป็น "ไทย" ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ผ่านนิทรรศการที่มีรูปแบบการนำเสนอที่แปลกใหม่ อาทิ ห้องครัวมีชีวิต ที่จะพาไปเรียนรู้เรื่องราวของอาหารไทยผ่านโมชันกราฟิก และห้องเรียนเสมือนจริงที่พาย้อนไปยังห้องเรียนในยุคอดีต เปิดทุกวันยกเว้นวันจันทร์

www.museumsiam.org

27-28
JAN
2018

ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park
ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8

TK Café

TK park ชวนมาล้อมวงฟังเรื่องราวสบายๆ จากอาสาสมัครที่อาสามาแบ่งปันเรื่องราวธรรมดาที่แสนมหัศจรรย์จากประสบการณ์และการใช้ชีวิต พร้อมเชื่อมโยงและชื่นชมมุมมองที่หลากหลายจากผู้ร่วมล้อมวงใน 13 ประเด็นที่น่าสนใจ อาทิ ชิมไม่เศร้า ชีวิตดีดีเน็ด มนุษย์ฟรีแลนซ์ เล็กเฟด เมื่อพร้อม และฉลาดลงทุน

www.tkpark.or.th

22
FEB
2018

เมลเบิร์น
ออสเตรเลีย

The Art of: Knowledge Management, Learning & Communication

เวทีที่รวบรวมบรรดามันสมองและผู้นำในแวดวงการจัดการความรู้จากทั่วโลกที่จะมาแลกเปลี่ยนแนวทาง กลยุทธ์ และประสบการณ์ในการผนวกการจัดการความรู้การเรียนรู้และการสื่อสารเข้าด้วยกัน เพื่อนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ โดยเน้นให้ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้จากกรณีศึกษาและเทคนิคที่ใช้ได้ผลจริงเป็นหลัก

www.arkgroupaustralia.com.au

TALK TO ZINE

"รู้ทันโลกเทคโนโลยีพลิกธุรกิจรับโอกาสใหม่" กับ ไผท ผดุงถิ่นสตาร์ทอัพรุ่นบุกเบิกของไทยผู้ก่อตั้ง Builk.com และผู้อยู่เบื้องหลังเจ็ววิศดุก่อสร้างอันฮือฮาในโลกออนไลน์

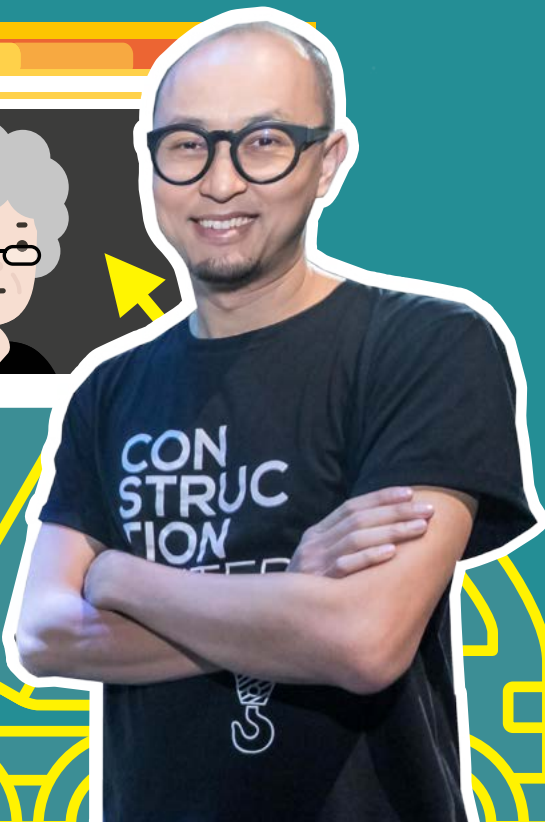
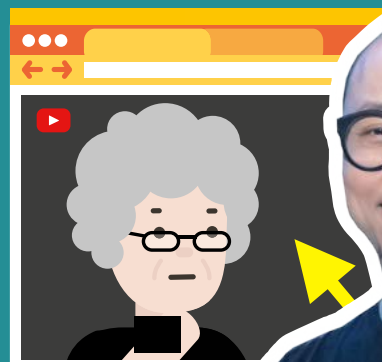
"เราเกิดในยุคที่มีอินเทอร์เน็ต ขอแค่คุณตั้งเป้าเรียนรู้ก็จะได้รับทักษะใหม่ๆ เสมอ แต่ความรู้ที่ฟังมาอาจจะเป็นเพียงความรู้มือสองที่ฟังจากคนอื่น ซึ่งจะไม่มีความหมายเลยหากคุณไม่ลงมือทำ เราต้องเปลี่ยนความรู้ไปเป็นการปฏิบัติ แค่นี้ฟังไม่พอที่จะเป็นความรู้มือหนึ่งได้ แต่ต้องลงมือทำจริง โอกาสเป็นของคุณแล้ว ขอเพียงคุณลงมือทำ"

- ✓ ไอทีคือโอกาส
- ✓ สมการความสำเร็จยุคไอที : ความรู้ + ความเร็ว = โอกาส
- ✓ ตัวอย่างธุรกิจที่ใช้ประโยชน์ของโลกออนไลน์
- ✓ 3H คู่การเป็น Dream Team : Hustler Hacker และ Hipster

SCAN QR CODE

เพื่อดูคลิปเพิ่มเติม

MAN OF THE MATCH

โบราณว่า “หัวเดียวกระเทียมลีบ” แต่เหตุใดคนไทยมักเก่งคนเดียว ดังคนเดียว?

ในมหกรรมกีฬาโอลิมปิก ประเทศไทยได้เหรียญแต่ในกีฬาประเภทบุคคล ได้แก่ ยกน้ำหนัก มวย และเทควันโด หรือว่าจุดอ่อนของคนไทยไม่ใช่ด้อยทักษะความรู้ แต่ขาดการทำงานเป็นทีม รวมถึงการถ่ายทอดและใช้ประโยชน์จากความรู้ของแต่ละคนให้เกิดประโยชน์สูงสุด?

ปัญหานี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา แม้แต่สมาคมฟุตบอลญี่ปุ่นยังนำหลักการจัดการความรู้ (KM) มาใช้ยกเครื่องทีม โดยเน้นให้ลูกทีมเรียนรู้เทคนิคจากต้นแบบอย่างทีมสเปนและทีมบราซิล แล้วหันมาระบุและลองแก้ปัญหาภายใต้สถานการณ์ต่างๆ

ขณะที่ฟรันทซ์ เบคเคนเบาเออร์ (Franz Beckenbauer) อดีตกุนซือฟุตบอลผู้ยิ่งใหญ่แห่งทีมชาติเยอรมนีใช้กลยุทธ์ “ลิเบโร” (Liberero) ซึ่งแปลว่า “อิสระ” ในภาษาอิตาลี หมายถึงให้กองหลังทำหน้าที่เป็น “ตัวกวาด” (Sweeper) ซึ่งต้องประมวลข้อมูลแบบเวลาจริง (Real Time) และพร้อมรุกทุกเมื่อ

แม้แต่เซอร์ อเล็กซ์ เฟอร์กูสัน (Alex Ferguson) ยังกล่าวถึงความสำคัญของการบริหารจัดการข้อมูลในกีฬาลูกหนังว่า “หน้าที่ของผมไม่ใช่ฝึกสอน แต่ทำให้ผู้เล่นทุกคนวาดภาพในหัวได้ว่าเขาจะพลิกเกมได้อย่างไร พวกเขาจึงต้องมีฐานข้อมูลเสมือนจริงที่ช่วยให้สามารถรับมือและตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ได้”

กระบวนการเหล่านี้ทำให้ความรู้โดยนัย (Tacit Knowledge) ที่ฝังลึกอยู่ในแต่ละบุคคลกลายเป็นความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ขององค์กร เพราะ “ทีม” ไม่ได้หมายถึงการมีสมาชิกรวมกัน “ทีม” ต่างจากกลุ่มตรงที่มีผู้นำ วิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายร่วมชัดเจน ฉะนั้นเวลาที่นักเรียน พนักงาน หรือใครก็ตามได้รับโจทย์ อย่าคิดว่าทำงานเป็นกลุ่ม แต่ต้องทำงานเป็นทีม

ความแตกต่างระหว่าง กลุ่ม กับ ทีม

กลุ่ม

- สมาชิกมีความรับผิดชอบและเป้าหมายส่วนบุคคล
- ผู้จัดการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการทำงาน
- รวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและเครื่องมือการทำงาน
- ทำงานภายในขอบข่ายความรับผิดชอบของแต่ละคน
- ผลิตผลงานแยกส่วนตามที่ได้รับมอบหมาย

ทีม

- สมาชิกมีความรับผิดชอบและเป้าหมายส่วนบุคคลและร่วมกัน
- ผู้นำทีมและสมาชิกร่วมกันกำหนดเป้าหมายและแนวทางการทำงาน
- รวมตัวกันเพื่ออภิปราย วางแผน ตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาร่วมกัน
- ทำงานร่วมกันและส่งเสริมกัน
- ผลิตผลงานร่วม

ผลสำเร็จของทีมไม่ได้ขึ้นอยู่กับบทบาทและความรู้ที่ฝังลึกของสมาชิกเท่านั้น แต่ยังเป็นเรื่องของพลวัตรภายในทีมด้วย กล่าวคือ ทีมที่ดีจะต้องมีเป้าหมายที่ทุกคนเข้าใจ และผู้นำที่ทุกคนยอมรับ ดังนั้นเราจึงได้เห็นความล้มเหลวของ “ดรีมทีม” อย่าง เรอัล มาดริด ฤดูกาลที่ 2003-2004 (พ.ศ. 2546-2547) ที่มีทั้งเบ็คแฮม ซีดาน และโรนัลโด ขณะที่ทีมทุนต่ำกว่า นักเตะละอ่อนกว่า อาจแข็งแกร่งสามารถกระจายและบูรณาการองค์ความรู้ระหว่างผู้เล่นทุกคน จนเกิดเป็นอาวุธสมอหรือ “ปัญญาร่วม” (Collective Intelligence) ของทั้งองค์กร

หัวใจของเกมฟุตบอลไม่ต่างจากการบริหารธุรกิจ ชุมชนหรือประเทศ คือต้องมีกระบวนการแปลงความรู้จาก Tacit เป็น Explicit... สนามหญ้าเป็นสมรภูมิเชือดเฉือนวิชา KM ของผู้จัดการทีมฉันใด เราจะแข่งขันในเวทีโลกได้ ยิ่งต้องฝึกปรือวิชา KM ฉะนั้น แต่วิชานี้ไม่ได้เรียนรู้ด้วยตัวคนเดียว รีบไปหาเพื่อนร่วมเรียนรู้โดยพลัน! **K**

“The players would then have kind of virtual database from which they could pick up a scenario, a picture of how they would response to the newly emerging situation.”

Sir Alex Ferguson

SCAN QR CODE
เพื่อรับฟัง audio text

EEC INNOVATION YOUTH CAMP

เตรียมความพร้อม เพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถเยาวชน
ระดับมัธยมศึกษา ในพื้นที่จังหวัด EEC .

Robotics | Drone | Games & Animation | IoT

พบกับค่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมใหม่

รับสมัครตั้งแต่วันที่ - 24 พ.ย. 60

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 02-1056524, 02-1056511, 02-1056517

อีเมล eecyouthcamp@gmail.com

www.eeco.or.th

สำหรับผู้สมัครสมาชิก

รับฟรี

เสื้อยืดจาก
THE KNOWLEDGE

50
ท่านแรก

SCAN QR CODE
แล้วสมัครสมาชิก

**THE
KNOWLEDGE**

E-mail: theknowledgeokmd@gmail.com

A	B	C	D	E	F	G
17 ธันวาคม พ.ศ. 2446	19 ธันวาคม พ.ศ. 2395	25 ธันวาคม	27 ธันวาคม พ.ศ. 2374	04 มกราคม พ.ศ. 2352	05 มกราคม พ.ศ. 2398	12 มกราคม พ.ศ. 2512
พี่น้องตระกูลไรต์ (WRIGHT BROTHERS) นำเครื่องบินที่ขับเคลื่อน ด้วยเครื่องยนต์ขึ้นบิน สำเร็จเป็นครั้งแรกของโลก	วันเกิด อัลเบิร์ต อับราฮัม ไมเคิลสัน (ALBERT ABRAHAM MICHELSON) นักฟิสิกส์ ชาวอเมริกันคนแรกที่ได้ รับรางวัลโนเบล	วันคริสต์มาสหรือวันสมโภช พระคริสตสมภพเป็นวันที่ คริสต์ศาสนิกชนเฉลิมฉลอง การประสูติของพระเยซู ผู้เป็นศาสนาสูงสุดของ คริสต์ศาสนิกชนทั่วโลก	ชาร์ลส์ ดาร์วิน (CHARLES ROBERT DARWIN) เริ่มต้นเดินทางรอบโลก ซึ่งนำไปสู่การค้นพบความจริง ของการกำเนิดของสิ่งมีชีวิต	วันเกิด หลุยส์ เบรลล์ (LOUIS BRAILLE) ชาวฝรั่งเศสผู้ประดิษฐ์อักษรเบรลล์ สำหรับผู้พิการทางสายตา	วันเกิด คิง แคมป์ ยิลเลตต์ (KING CAMPILLETTE) ชาวอเมริกันผู้ประดิษฐ์ มีดโกนหนวดนิรภัย ผู้ก่อตั้งบริษัทยิลเลตต์	เจนนิเฟอร์ คอลฟิลด์ (GENEVIEVE CAULFIELD) สุภาพสตรีตาบอดชาวอเมริกัน ก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด ที่ศาลาแดง กรุงเทพมหานคร

TO DO LIST

สแกนเพื่อรับ
Christmas Day
E-CARD

12
2017

DECEMBER

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

01
2018

JANUARY

MO	TU	WE	TH	FR	SA	SU
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

TO DO LIST

สแกนเพื่อรับ
Happy New Year
E-CARD

25 ธันวาคม

Christmas Day

วันคริสต์มาส คือ วันเฉลิมฉลอง

การประสูติของพระเยซู

ผู้เป็นศาสดาสูงสุด

ของคริสต์ศาสนิกชนทั่วโลก

Happy Knowledge Happy 2018

from The Knowledge by okmd

The good life is one inspired by love
and guided by knowledge - Bertrand Russell